

עין משפט
נר מצוה

גה א ב מיי פ"ד מהל' ערו"ס הלכה יג [יד] סמג עשין טו: ג [מיי] פ"ד מהל' פסולי המוקדשין הל' א': ד ה מיי פ"ד מהל' ערו"ס הלכה יג [יד] סמג עשין טו: גו ו ד מיי פ"ו מהל' צבורים הלכה ד: גז ח מיי פ"ו מהל' בית הבחירה הלכה יד ופ"ד מהל' ערו"ס הלכה ד: גח ט מיי פ"ב מהל' מעשר שני ונעט רבנע הלכה ח סמג לארין קל':

מוסף רש"י

היו בה קדשים. עביר הנדחת, אינן נשרפין עט שללה דמתיי שללה ולא עלל שמים, ומיעו מקרב לא קרבי משום דמתיי זבח רשעים תועבה, ואם קדשי מוצח הן ואפילו עולות ושלמים, נדבה ימותו. קדשי בדיק הבית יפדו. כשאר בדיק הבית והפדיה אותם יאכלם שהרי לא נאסרו, ולאזו דירשו היו רשעים תועבה, וזח רשעים תועבה לא לאל ירעו עד שיתאבזו וימכרו ויפלו דמיהם לנדבה: **אי הכי** **ט** **מדשני סיפא** **וכו'**. דקא מפליג בין קדשי מוצח לקדשי בדיק הבית: **ליפולג וליטני** **דזידה**. בקדשי מוצח ענמן בין קדשים קלים לקדשי קדשים: **דלמיהם אולא**. כדאמרין (תמורה ד' טז.) חמש חטאות מתות: **לא פסיקא ליה**. למיתני קדשי קדשים דעיר הנדחת ירעו דכיון דמתו להם אותם רשעים אי איכא חטאות שהפרישו בחייהם אזלי למיתה דכל חטאות שמתו צעליהם מתות במסכת הוריות (ד' ו.) מפרש טעמא אזל שאר קדשי קדשים כגון אשמות שמתו צעליהם ירעו: **דאיטנהו דעניניהו**.

דן ענמן ודאי אינן קרבים משום זבח רשעים תועבה: **אזל דהא**. דאיכא למימר ירעו ויפלו דמיהם לנדבה: **כיון דאיטשני**. ליכא הכא זבח רשעים תועבה: **ולא בהמם צבור ומעשר**. שאם היו זה צבורות או מעשר בהמה שהוא של ישראל וחלצו ודמו קרב אין מחרימין אותו עמה דלא מיקרי בהמחה: **שלל שמים הוא**. ומשללה^(א) נפקא: **אלא צבעלי** נאכלין לצעלים שללה נינהו אמאי אין מחרימין אותן עמה: **לעולם צבעלי מומין**. ואפ"ה אין ^(ב)נשרפין עמה דדרשין לקרא הכי בהמחה למי שנאכל לצעלים צמורת בהמתם יאלו אלו שיש להם שם לווי שאין נאכלים צמורת בהמתם שאין אומרין בהמת עיר הנדחת אלא בהמת צבור ומעשר של עיר

קרב:

היו זה קדשי מוצח. כגון עולות ואשמות של רשעים צמוכה נהי

דלא קרינן צהו את כל בהמחה לפי חרב ^(דברים יג) דהא לא בהמחה היא אלא בהמת שמים אלא מאיסותא הוא להקריב קרצנות של רשעים הללו

שהדוחו הלכך ימותו כונסין אותן לכיפה ומאכילין אותן שעורין עד

וההקדשות שבה יפרו בו: ^(א)ת"ר ^(ב)היו בה

^(א) (קדשי) קדשים קדשי מזבח ימותו קדשי בדיק הבית יפרו ותרומות ירקבו ומעשר שני וכתבי הקדש יגזזו ^(ב)ר"ש אומר בהמתה ולא בהמת בכור ומעשר שללה פרט לכסף הקדש וכסף מעשר אמר מר היו בה (קדשי) קדשים קדשי מזבח ימותו ואמאי ימותו ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיהן לנדבה ר' יוחנן אמר ^(ב)זבח רשעים תועבה ר"ל אומר ממון בעלים הוא והכא בקדשים שחייב באחריותן ^(ג)ור"ש היא דאמר ממון בעלים הוא הא מרסיפא ר"ש היא רישא לאו ר"ש בקדשים קלים ואליבא דרבי יוסי הגלילי ^(ד)דאמר קדשים קלים ממון בעלים אבל קדשי קדשים מאי ^(ה)יפרו אדתני סיפא קדשי בדיק הבית יפרו ליפולגו וליתני בדירה בד"א בקדשים קלים אבל קדשי קדשים ^(ו)יפרו כיון דאיכא חטאת שמתו בעליה ידלמיתה אזלא לא פסיקא ליה בשלמא ר' יוחנן לא אמר כר"ל דכתיב זבח רשעים תועבה אלא ר"ל מ"ט לא אמר כר' יוחנן אמר לך כי אמרינן זבח רשעים תועבה הני מילי היכא דאתנהו בעינייהו אבל הכא כיון דאישתני אישתני: ר"ש אומר **"בהמתך ולא בהמת בכור ומעשר: במאי עסקינן** ^(א)אילימא בתמימין שלל שמים הוא אלא בבעלי מומין ישללה נינהו אמר רבינא לעולם בבעלי מומין ^(ב)ומי שנאכל בתורת **"בהמתך יצאו אלו שאין נאכלין בתורת **"בהמתך** אלא בתורת בכור ומעשר ^(ג)דשלל שמים נינהו ופליגא דשמואל דאמר שמואל הכל קרב והכל נפדה מאי קאמר ה"ק כל שקרב כשהוא תם ונפרדה כשהוא בעל מום משלל אימעיט וכל שקרב כשהוא תם ואינו נפרדה כשהוא בעל מום כגון בכור ומעשר מבמהמה נפקא: תרומות ירקבו: אמר רב חסדא ל"ש אלא תרומה ביד ישראל אבל תרומה ביד כהן כיון דממוניה הוא תשרף מתיב רב יוסף מעשר שני וכתבי הקדש יגזזו והא מעשר שני ביד ישראל כתרומה ביד כהן דמי וקתני יגזזו אלא אי אתמר הכי אתמר אמר רב חסדא ל"ש אלא תרומה ביד כהן אבל תרומה ביד ישראל ה"תנתן לכהן שבעיר אחרת ^(א)תנן התם ^(ב)עיסה של מעשר שני פטורה מן החלה דברי ר"מ וחכמים ימחיביבין אמר רב חסדא מחלוקת יבמעשר שני בירושלים דר"מ סבר ^(ג)מעשר שני ממון גבוה הוא ורבנן סברי ממון הדיוט הוא אבל**

הנדחת: **ופליגא**. הא דרצינא אדשמואל דאמר שמואל עלה דהא מילתא דר"ש כי הוה קשיא לן צמאי עסקינן הוי מתרץ הכי הכל קרב והכל נפדה: **מאי קאמר ה"ק**. כל שהוא קרב לגבוה כשהוא תם וכשהוא צעל מום לריץ פדייה כגון שאר קדשים קלים חוץ ממעשר בהמה וצבור הנהו משללה נפקא דאין מחרימין אותם עמה דהואיל וזריכי פדייה צמומן שלל שמים קרינן ביה ופליג עליה דת"ק דאמר קדשים קלים ממון צעלים הוא: **וכל שקרב כשהוא סם ואינו נפדה כשהוא צעל מום**. אלא נאכל לצעלים כגון צבור ומעשר ההוא לאו שלל שמים מקרו ואפילו צתמותן ולא מני למפרך והא צתמותן שלל שמים הוא שהרי נאכל צמומו והלכך אטריך בהמחה למעוטי צבור ומעשר תמימים דמשללה ליכא למעוטיניהו והיינו פליגא דליהו מוקי לה אפילו צתמימים דקסבר צבור ומעשר צעלי מומין בהמחה קרינא ביה ובסיף: **פרומה ציד ישראל**. שעדיין לא נתנה לכהן דאפילו אותו ישראל רשע הוא תרומה צצידו אינה נשרפת עס שאר שללה דהא לאו ידידיה הוא דשמא היה נתנה לכהן לדיק צצחוצה לה הלכך אינה נשרפת דהיינו כפקדון דעיר אחרת ואתנהו צגוה דאמר לעיל^(א) דמותרין ונהי דצאכילה לא שרינא לה דשמא היה נתנה לכהן רשע שצמוכה הלכך ירקצו. אזל תרומה ציד כהן דממוניה הוא תשרף: **וקסני יגזו**. אע"ג דממוניה הוא לא אמר תשרף: **אלא פרומה ציד כהן**. דממוניה הוא ולא מוללינן צה כולי האי הואיל וקדש הוא: **לכהן שצניר אחרת**. כלומר לכהן שלא הודח עמהן: **אזל צגצולין**. שאין לה הימר אכילה אלא צפדייה ד"ה פטורה מן החלה דממון גבוה הוא. ל"א אזל צגצולין דאין לה הימר אכילה צשעת חיוב חלה דהיינו צשעת גלגול העיסה לא קרינא ביה ראשית עריסותיכם (צמדנר טו) ואפילו פדהא לאחר מייכן פטור מן החלה: **י' דברים נאמרו צירושלים**. צפ' מרובה (צ"ק פב):

חשיב להו: **אלא צעיר אחרת ואסקו לגו**. שהיה אותו מעשר שני של אחד מצני עיר הנדחת והעלו אותו לירושלים קודם שהודחה ואח"כ הודחו אס כן אמאי יגזזו לשמרו נמי צאכילה דהא קלטיניהו מחילות דהיינו חומה: **אלא לאו צגצולין**. ולא מעו ליה וקתני יגזזו ואינו יוצא לישרף צתמיה: ואם איתא דצגצולין לד"ה ממון גבוה הוא לשמרי נמי צאכילה אלא לאו ממון הדיוט הוא ונהי צצשריפה לא משום זילותא: **לעולם דעיר הנדחת ואסקיה לגו**. ודקאמרת לשמרו נמי צאכילה דהא קלטוהו מחילות: **הכא צמאי עסקינן כשנטמא**. דלאו צר אכולי צטומאה הוא דכתיב (דברים כו) לא צערתי ממנו צטמא ולקמן [ק"ג]. פריך מאי איריא עיר הנדחת אפילו צמוצה לה: **ואפילו צירושלים**. לאחר שנכנס ואע"ג דדרשין (דברים יד) כי ירחק ממך המקום וזרת הכסף צידך צרחוק מקום אתה פודה וצר ולא צקרוצ מקום: **ואין שאם אלא אכילה**. וה"ק קרא כי ירחק ממך המקום או כי לא מוכל לאוכלו שנטמא וזרת הכסף צידך: **צלקות**. שכבר הוציאה צהוצאה לכסף

גב' ופי שנאכל בתורת בהמתך. ע"י וצמים דף עה ע"ב מוס' ד"ה המפיס:

מסורת הש"ס

(א) לעיל מו. [מוסף פ"ד], (ב) [תמורה ח. ע"ש], (ג) צ"מ טו., (ד) צ"ק יב: [וע"נ], (ה) גבי רש"י ירעו [וכנ"ל], (ו) [לפי גירסת רש"י דלעיל צ"ל ירעון], (ז) [צ"ל בהמחה], (ח) [תמורה ח. ע"ש], (ט) [צמוס' דצבורות דף לא. ד"ה חוץ וכו' משמע דגרסי הכא צמוציא כמו דקיים הש"ס צתמורה ח. דתנן כל פסולי המוקדשין נמכרין צאטלין חוץ מן הצבור והמעשר ע"ש אבל מפרש"י דהכא ד"ה לעולם צבעלי מומין וכו' מוכח דלא גריס להא דתנן כי' ומשום הכי פירש"י הא יאלו אלו שיש להם שם לווי ורינא הוא דמשני לה הכי כאן אבל צתמורה ח. סתמא דש"ס מיימי להא דתנן כל פסולי וכו' ולא ס"ל כרינא צפי (הה"ל) ^(א) א"ו משנה אלא בריחא ועיין רש"ל, (ב) סוכה לה: פסחים לח. [ע"י חולין פז: מוס' ד"ה מן המס',] ^(ג) יקדושין כד. [ע"י מוס' ד"ה מוס' קידושין עג: ד"ה איחו ומוס' צבורות ט: ד"ה ותנן וע"י היטב מוס' סוכה לה. סד"ה לפי:], (ד) צ"ק פב., (ה) צ"מ ג. פסח"י לו: מכות טי., (ו) [ויקרא ה.], (ז) [צ"ל מאין], (ח) [צ"ל אדמתי], (ק) [דברים יג, ר] ביא רהנרין, (ש) [ע"א],

תורה אור השלם

- ↑ זבח רשעים תועבה אף כי בקוהם וביבאה משלי כא כו
- ↑ וכי ירבה ממך הדרך כי לא תוכלו שאתו כי ירחק ממך המקום אשר יבחר יי אלהיך לשוים שמו שם כי ירחק יי אלהיך: דברים יד כד
- ↑ וישא משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימין ממשאת כלם כמשל ידות וישתו וישכרו עמו: בראשית מג לד

גליון הש"ס

גב' ופי שנאכל בתורת בהמתך. ע"י וצמים דף עה ע"ב מוס' ד"ה המפיס:

הגהות הב"ח

(א) גב' ת"ר היו צה קדשים קדשי מוצח כל"ל ומינת קדשי ממק: (ב) רש"י ד"ה וליציא דרי יוסי וכו' קדשי קדשים ירעו כל"ל ומינת אמאי נמחק:

^[1] מעשר ונתנהו ציין ושכר וכשר ונטמא אותו לקוח דההוא לית ליה פדייה וכי קאמר ר"א צמע"ש גופיה שהעלה פירות מע"ש לירושלים ונטמאו:

^[2] וליפרקיה